

עת"א 13788/09/15 - מקסים מון (אסיר), נגד שרות בתי הסוהר- מחלקת האסיר, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה

27 אוקטובר 2015

עת"א 13788-09-15 מון(אסיר) נ' שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים ואח'

בפני כב' השופט רון שפירא, סגן נשיא

העותר	מקסים מון (אסיר), ע"י ב"כ עו"ד שני אילוז (סנגוריה ציבורית)
נגד המשיבים	1. שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר ע"י היעוץ המשפטי של שב"ס 2. מדינת ישראל ע"י פרקליטות פלילית מחוז חיפה

פסק דין

הרקע לעתירה וטענות הצדדים:

בפני עתירת אסיר במסגרתה מבוקש ליתן צו המורה למשיב 1 (להלן: "המשיב") להוציא את העותר באמצעות חופשה חריגה או באמצעות ליווי לראיון קבלה בקהילת "רוח מדבר" וכן לשלבו בסבב חופשות.

העותר, בן 37, מרצה מאסר שני למשך 16 וחצי שנות מאסר בגין עבירות הריגה, איומים ותקיפה. העותר החל לרצות מאסרו ביום 1.9.03. מועד 2/3 ממאסרו חל ביום 31.8.14 ומועד שחרורו המלא יחול ביום 29.2.2020. לעותר רקע התמכרותי לסמים ולאכזהול מגיל 11. מגיל צעיר מאוד חווה אלימות קשה מצד אביו, נפלט ממסגרות חינוכיות, חבר לחברה שולית והתדרדר לשימוש בסמים. במהלך מאסרו הנוכחי שולב העותר מספר פעמים בטיפול, אך ניסיונות אלה לא צלחו. על אף העובדה שהעותר הינו נקי מסמים מזה תקופה, לטענתו, ומוסר בדיקות שתן נקיות, הוא מודע לכך שהוא זקוק לטיפול ייעודי אינטנסיבי למתמכרים תוך התייחסות לדפוסי האלימות הטבועים בו. עם זאת, נגד העותר קיימים מידעים אשר נאספו על ידי גורמי המודיעין בשב"ס המצביעים על התנהגות שלילית ומעורבות באירועים אלימים בין כתלי הכלא.

העותר טוען כי בעניינו מתקיימים מזה זמן רב דיונים בפני ועדת השחרורים וקיים אינטרס ציבורי כי יעבור הליך טיפולי ייעודי ואינטנסיבי תחת פיקוח הדוק. הרשות לשיקום האסיר (רש"א) פגשה את העותר אך החליטה שלא לבנות לו תכנית שיקומית בשל חוסר התאמה. לאור התנגדות רש"א להכין לעותר תכנית טיפול פנה העותר להכנת תכנית טיפול חלופית ונפגש עם משקם מטעמו, עו"ס נעם אלון, אשר המליץ על שילובו בקהילת "רוח מדבר". משכך פנה העותר אל המשיב

בבקשה לאשר לו חופשה חריגה או יציאה באמצעות ליווי על מנת לצאת לראיון קבלה לקהילה ונטען כי אף ועדת השחרורים בדיון מיום 16.7.15 המליצה לשב"ס לשקול הוצאתו של העותר בליווי לראיון קבלה בקהילת רוח מדבר, תוך הבנה לחשיבות שחרורו של העותר ממאסרו בהליך מדורג אשר כולל טיפול ופיקוח. המשיב סירב לבקשתו של העותר מן הטעם שהעותר אינו עומד בתנאי הפקודה בעניין "הוצאת אסיר באבטחה מבית הסוהר" והעותר נתבקש להגיש בקשה לכניסת מטפל פרטי. נטען כי ישנה חשיבות שהעותר יגיע לראיון הקבלה בקהילה עצמה, שכן על מועמד המבקש להתקבל למסגרת הקהילה לעבור הליך קבלה על פי קריטריונים שנקבעו בנהלי משרד הבריאות והרווחה ובכפוף לאישור פיקוח מטעם משרד הרווחה. נטען כי הוועדה המתקיימת בנוכחות המטפל דורשת הגעה פיזית לקהילה, והגעה זו מקנה למטפל את האפשרות לחוות את מהות המסגרת וההתנהלות בה. על כן, נטען כי לא ברור כיצד הכנסת משקם פרטי לבית הסוהר תסייע בעניין. נטען כי מדובר בקהילה מוכרת ומפוקחת על ידי משרד הרווחה, אשר נותנת מענה טיפולי אינטנסיבי ציבורי ולכן יש להיעתר לבקשת העותר לצאת לראיון הקבלה בליווי. כן נטען כי מדובר ביציאה למספר שעות בליווי לצורך ראיון וכי זה לא יסכן את הציבור ולכן גם למידע המודיעיני המוצג על ידי המשיב אין רלוונטיות לבקשה זו.

באשר לשילוב בסבב חופשות טוען העותר כי סיים לרצות רבע מתקופת מאסרו עוד ביום 15.10.07 ולטענתו המשיב לא שקל את מגוון השיקולים הרלוונטיים וסירב המשיב להוציא את העותר לחופשה לוקה בחוסר סבירות. כן נטען כי לא ניתן משקל לתפקודו החיובי של העותר.

המשיב טוען שהעותר שפוט ל- 16 וחצי שנות מאסר בגין הריגה, זיוף, איומים, תקיפה והכשלת שוטר, כאשר מועד השחרור הינו 29.2.2020. משנת 2004 העותר מוגדר כטוען הגנה ובין השנים 2008 - 2009 הוגדר סג"ב בשל ידיעות מודיעיניות על כוונות בריחה. לעניין החופשה המיוחדת המבוקשת לצורך ראיון קבלה לקהילה נטען כי גם עמדת גורמי המודיעין וגם גורמי הטיפול הינה שלילית. נטען שאין כל הצדקה להוציאו לחופשה מיוחדת לצורך הראיון. מדובר בראיון קבלה לתוכנית שאינה במסגרת רש"א ורש"א קבעו כי העותר אינו מתאים לתוכנית לעת הזו, לאחר שנפגש עמם במספר הזדמנויות. עוד נטען כי בעקבות המלצת ועדת השחרורים התכנסה ועדה בבית סוהר דמון בהשתתפות סגן מפקד בית הסוהר, קצין המודיעין, קצינת האסירים והעו"סית והם לא המליצו על הוצאתו לצורך ראיון. בעמדת מפקד היחידה צוין כי במידה ויחול שינוי בהתנהגותו של העותר הבקשה תיבחן בשנית וכן נרשם בעמדת סגן המפקד כי בפירוש לא ימנעו מהאסיר מלזמן את המטפל הפרטי לראיון קבלה בין כתלי הכלא. בכל הנוגע להוצאה בליווי מפנה ב"כ המשיב לפקודה שקובעת טעמים ברורים להוצאה בליווי ומדובר ברשימה סגורה כאשר יציאה לראיון קבלה אינה כלולה בה.

באשר לבקשה ליציאה לסבב חופשות טוען המשיב כי בסוף חודש אוגוסט נדונה בקשת העותר ליציאה לחופשה רגילה והבקשה נדחתה לאור התנגדות גורמי המודיעין וגורמי הטיפול. נטען כי היה גם אירוע קטטה שנכנס לשיקולי המשיב. ב"כ המשיב הציגה לביהמ"ש את המידע המודיעיני וציינה כי גם גורמי הטיפול מתנגדים ליציאת העותר לחופשה ומדווחים על עותר בעל רקע אינטנסיבי של שימוש בסמים, כאשר בעבר נעשו מספר ניסיונות גמילה שמכולם נפלט עקב קושי בקבלת תנאי המסגרת בסיטואציות חברתיות שונות.

לאחר שבחנתי את טענות הצדדים ואת החומר שהוגש לעיוני הגעתי למסקנה כי יש לדחות את העתירה שכן לא נפל בהחלטת המשיב פגם המצדיק התערבות.

החומר שהוגש לעיוני מצביע על אסיר שבעברו אירועים אלימים בעת ריצוי המאסר הנוכחי, אשר אף הוגדר כטעון הגנה על רקע התנהגותו האלימה וכוונות פגיעה בו על ידי אחרים בעקבות תקיפתו אסירים אחרים. קיימים גם אירועים אלימים מהעת האחרונה. ככל הנראה מדובר באסיר שאינו בשל להליך שיקומי אמיתי שכן אינו מסוגל לעמוד בגבולות וכללי המסגרת הנדרשים כדי לתפקד במהלך מאסרו בצורה תקינה. הגורמים המודיעיניים והטיפוליים בכלל מתנגדים להוצאתו בליווי לקהילה הטיפולית ולסבב חופשות, אך מציינים כי במידה שיחול שינוי בהתנהגותו ובהירתמותו הכנה לטיפול, תישקל בקשתו בשנית. באשר ליציאה לסבב חופשות נשקלה בקשתו ונדחתה באוגוסט, אך העותר יוכל להגיש בקשה נוספת באוקטובר בהתאם לפקודות ונהלי שב"ס.

בכל הנוגע להוצאתו של העותר בליווי לשם ריאיון בקהילה - בשל אופן תפקודו של העותר במהלך מאסרו, כפי שעלה מהמסמכים שהוצגו לביהמ"ש וכן בשל מידת הסיכון הצפויה בהוצאתו מחוץ לבית הסוהר, אף בליווי אבטחה, לא ניתן לקבוע כי החלטת המשיב הינה בלתי סבירה ונפל בה פגם המצדיק התערבות. המשיב אף בחן שוב החלטתו לאור המלצת ועדת השחרורים ולא ניתן לקבוע כי ההחלטה הינה בלתי סבירה או שרירותית או כי ניתנה ללא שקילת השיקולים הרלוונטיים.

גם באשר לבקשתו של העותר לצאת לסבב חופשות התנהגות העותר במהלך מאסרו והמלצת הגורמים המודיעיניים והטיפוליים הינם שיקולים שיש להביא בחשבון, זאת בשל הצורך לבצע את האיזון הראוי בין שני אינטרסים עיקריים: האינטרס של האסיר לצאת לחופשה, מן העבר האחד, ואינטרס ההגנה על הציבור, מן העבר האחר. יציאה לחופשה אינה זכות מוקנית אלא טובת הנאה הנתונה לשיקול דעתו של הגורם המוסמך (ראו לעניין זה: רע"ב 1017/13 **גבריאילוב נ' שירות בתי הסוהר** (החלטה מיום 26/06/13)). על בית המשפט לבחון, בהקשר זה, את חוקיות ואת סבירות הפעלת שיקול דעתם של הגורמים המקצועיים בשירות בתי הסוהר (ראו: רע"ב 3818/13 **חפוטה נ' משטרת ישראל** (החלטה מיום 28/10/13)).

בענייננו, בשל הערכת הגורמים המקצועיים, המידע המודיעיני שהוצג לפני ביהמ"ש, אופי העבירה ונסיבותיה, המסוכנות ביציאתו של האסיר לחופשות לעת הזו הינה גבוהה. בנסיבות אלה לא ניתן לקבוע גם לגבי החלטת המשיב שלא להוציא את העותר לסבב חופשות כי מדובר בהחלטה בלתי סבירה שנפל בה פגם המצדיק התערבות, מה גם שניתן כעת להגיש בקשה מחודשת אשר תבחן שוב על ידי המשיב.

אשר על כן, לאור המפורט לעיל, אינני סבור כי בנסיבות המקרה יש מקום להתערב בהחלטות המשיב בעניינו של העותר. העתירה נדחית.

עם זאת יודגש כי ככל שבעתיד יחול שיפור בהתנהגות העותר ויהיה שנוי בהערכת המסוכנות הנשקפת ממנו, וכן אם תשתנה חוות דעת רש"א בעניינו, כי אז ניתן יהיה לבחון שוב את בקשתו. כל זאת תוך הבאה בחשבון את החשיבות

שבמתן מסר מעודד לאסיר המתקרב לסיום מאסר ממושך.

בסיכומו של דבר - העתירה נדחית.

החומר החסוי שהוצג לעיוני יוחזר לשב"ס ויועמד לעיון בית משפט ככל שהדבר ידרש.

המזכירות תעביר עותק לב"כ הצדדים ולשב"ס.

ניתן היום, י"ד חשוון תשע"ו,
27 אוקטובר 2015, בהעדר
הצדדים.
ר' שפירא, ס. נשיא